

Marisa Melero, conviure amb dones maltractades

Dm, 26/07/2011 per La puntada

[La puntada](#)



Marisa Melero em rep afablement a l'eixida de casa seva, que també és casa d'acollida per a dones maltractades pels seus companys, per la família o per la vida.

Comencem l'entrevista assaborint algunes cireres madures que nosaltres mateixes acabem de collir. Ens trobem, ben bé, en un espai agradable i acollidor. Hi viu amb la seva comunitat de mercedàries, formada per cinc dones. Comparteixen habitatge i vida amb altres dones i els seus fills que es troben en una situació provisional, fugint de la violència de casa. Una violència que de vegades és física o psíquica, causada per la família més propera, la parella o els pares. O una violència social o institucional, per la pèrdua de la feina, de l'habitatge, dels mitjans de subsistència o per no disposar d'algú que se'n pugui fer càrrec a la sortida de l'hospital.

Fa sis anys que es va obrir aquest servei. Perquè un amic va cedir l'habitatge gratuïtament per quinze anys. I perquè molta altra gent hi va aportar temps i esforç de forma voluntària i compromesa. La casa és senzilla, però compleix tota la normativa legal, no sempre fàcil.

Com va sorgir aquesta iniciativa?

Doncs quan la nostra comunitat ens plantejàvem què podíem fer, vam arribar a la conclusió que el millor que teníem per compartir és la pròpia comunitat. Ens vam posar a buscar un lloc per viure i, de mica en mica, se'ns van anar obrint portes. Ara la nostra casa s'ha configurat com una casa d'acollida d'urgència social. És a dir, les dones i els seus fills passen unes setmanes amb nosaltres -entre un i tres mesos- fins que la situació es canalitza d'alguna manera: hi ha dones que passen a un altre centre on poden rebre una atenció que els ajudi a trobar feina i després un habitatge; algunes reconsideren amb serenitat la seva situació i, un cop refetes, prenen decisions de futur; d'altres poden recórrer a la família extensa□

Particularment les dones que han estat objecte de violència arriben molt malament. Necessiten carícies: en forma d'escolta personal, de passejades i de til·les. Tranquil·litzar-se i asserenar-se és el primer requisit per recompondre l'autoestima i per començar a pensar en el futur. Cal una feina molt personalitzada, que cada persona se senti escoltada. Cada una requereix un pla de treball i uns objectius, d'acord amb la seva història, les seves necessitats i els seus propis recursos.

Com hi contacteu, qui us les envia?

Les demandes d'acollida es arriben a través dels Serveis Socials i de la xarxa pública. De vegades ja es veu clar d'entrada que faria falta un equipament residencial per a una estada llarga, però totes les places estan ocupades. Les dones i la canalla s'estan amb nosaltres fins que troben plaça. Això vol dir que, com que l'estada és molt provisional, els nens són a la casa moltes hores, perquè no s'arriben a escolaritzar.

Heu tingut algun problema amb els veïns?

Cap. Abans que nosaltres ens instal·léssim aquí es va plantejar de dedicar la casa a un equipament amb joves i això va generar un cert rebuig. Però nosaltres no hem tingut cap problema. Abans d'obrir, ens vam passar un any treballant per contrarestar aquesta imatge negativa. La gent, quan ens va conèixer i va veure que érem unes veïnes com qualssevol altres, que compràvem a les seves botigues, portàvem el cotxe als mateixos tallers, i anàvem a la mateixa parròquia, ens va perdre la por.

Vosaltres viviu i treballeu a la casa, doncs?

No. Llevat d'una persona, totes nosaltres tenim feina independentment de l'atenció a la casa: una és mestra, una altra treballa com a auxiliar de geriatría, una col·labora amb entitats d'Haití. I jo faig classes de bíblia via internet a l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona.

Però fora del nostre horari laboral, estem per elles. És important el temps i l'espai, compartir la vida, dedicar-hi temps. Creure a fons que les persones són iguals que nosaltres i no deixar-se endur pels prejudicis. De fet, ens hem trobat amb dones de procedències i cultures molt diverses. Ens hem hagut d'espavilar per aprendre a entendre'ns amb nous llenguatges (xinès, àrab, alemany, anglès[]), fins i tot el de signes per a persones sordes. Un 50 % de les dones que atenem són d'origen estranger.

Com ho porteu, això de compartir totalment la vida i la fe en un context de laïcitat i de pluralitat religiosa?

La gent se sent ben acollida entre nosaltres i es mostra molt respectuosa. No imposen signes religiosos, intentem que la gent se senti molt lliure. Les nostres pregàries són obertes i la parròquia juga un paper acollidor.

Com us financeu?

Al principi, vam començar sense res, posant en comú tot allò que guanyem. Després hem anat accedint a subvencions, però tot plegat no supera el 10 % del pressupost. Aspirem que la casa es pugui mantenir amb diner públic, perquè això significarà que la xarxa pública s'acaba fent seu un recurs molt necessari.

Hem anat fent camí pel que fa a la sensibilitat i a la lluita per la violència de gènere. S'han creat recursos. Hi ha voluntat política, però hi ha molts elements encara desatesos. La violència, si no és masclista no troba recursos, i de violència n'hi ha de moltes menes. I encara hi ha pendent el tema de certes minories ètniques, com les gitanes. Nosaltres hem viscut de vegades conflictes entre lleis, en un context, amb moltes dones estrangeres, en què poden ser d'aplicació codis legislatius de diversos països contradictoris entre sí.

La ubicació de la vostra casa s'ha de mantenir amb discreció...

Ho intentem, per garantir la seguretat de les dones que són acollides aquí. I ho aconseguim força, fins i tot tenint en compte que aquí hi venen nens amb mòbil, que poden rebre trucades dels seus pares.

Has parlat de sensibilització, però fa la sensació que com més es parla del tema, més casos de violència es produeixen

Cal fer una feina important de prevenció. Nosaltres hi treballem força. Hem elaborat un material per treballar-ho amb adolescents, que anem oferint, amb èxit, a algunes escoles, amb nois i noies de batxillerat. És una qüestió d'educació.

L'emancipació progressiva de les dones provoca el masclisme i el fa més virulent, perquè costa més de pair. L'etnocentrisme, el patriarcat, no suporta l'emancipació de les dones. Jo crec que no és només que els casos de violència es coneguin més. Crec que n'hi ha més.

En aquest sentit, la GOAC ha publicat recentment un llibre de Lucía Ramon que es va presentar molt recentment a Cristianisme i Justícia, Queremos el pan y las rosas, que tracta magníficament el tema.

La violència contra les dones s'aturarà quan tothom reconegui que les dones som persones igual que els homes. Una cosa que a l'Església li costa de reconèixer.

No fa gaire la Delegació de Pastoral Familiar de Barcelona va organitzar unes jornades molt interessants sobre el tema

Sí, però l'Església si tingués el valor de denunciar tot això hauria de tenir l'honestedat de plantejar-se la igualtat de la dona en tots els àmbits. Hi ha qui diu que al segle XIX l'Església va perdre el món obrer, al XX va perdre els joves, i al XXI probablement perdrà les dones

I hi ha coses que són el futur i que no sempre es cuiden prou: la catequesi, per exemple. La catequesi, el lloc d'aprenentatge i el primer contacte de molts infants amb l'Església, sol estar en mans de dones. És una petjada que segur que deixa empremta. Cal, doncs, que aquestes dones estiguin cuidades, formades, protegides i animades.

Parròquies i moviments ens hauríem de comprometre és per millorar el paper de les dones a l'Església. És al nostre abast, és el nostre deure i és el nostre dret. La tradició eclesial compta amb grups de dones que s'han autogestionat, que són capacitades, que tenen idees i fan brollar iniciatives transformadores. Encara que sovint ho hem hagut de fer en reductes separats, perquè el conjunt no acceptava això. Jo diria que és la nostra obligació, ara i aquí, treballar aquesta qüestió.

Mercè Solé